

آیا مصوبه‌ی صدور گواهینامه‌ی موتورسیکلت برای زنان در راستای امیدبخشی به جامعه‌ی بوده است؟

اصل و شرح

در شرایط کنونی کشور که بخش قابل توجهی از مردم با مشکلات معیشتی

دست‌وپنجه‌ی نرم می‌کنند، صدور گواهینامه‌ی موتورسیکلت برای زنان در زمره‌ی موضوعات مهم و دارای اولویت قرار ندارد و اکثریت قریب به اتفاق مردم هیچ ارتباط مستقیمی با آن ندارند. دولت در چنین شرایطی باید تمام توان و تمرکز خود را بر حل مسائل اصلی اقتصادی نظیر کنترل تورم، تقویت ارزش پول ملی، کاهش فشار بر معیشت خانوارها

و ایجاد ثبات اقتصادی بگذارد. پرداختن به موضوعات حاشیه‌ای و کم‌اهمیت در این برهه حساس، می‌تواند این تلقی منفی را در میان مردم ایجاد کند که دولت در صدد انحراف افکار عمومی از مشکلات واقعی و اساسی زندگی روزمره است و اولویت‌های واقعی جامعه را نادیده می‌گیرد که طبعاً شایسته نیست.

۴دهه درخشش زنان ایران

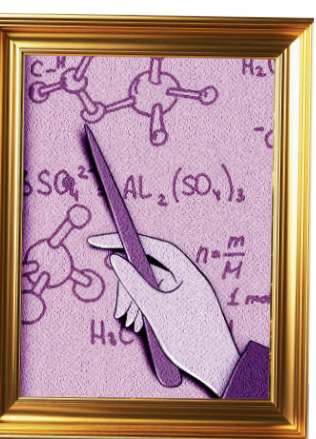
آمارها نشان می‌دهند بعد از پیروزی انقلاب اسلامی پیشرفت زنان در همه عرصه‌ها چشمگیر بوده است

فاطمه عسگری نیا | روزنامه‌نگار | در طول ۴۷ سالی که از عمر انقلاب اسلامی ایران گذشته، جایگاه زنان در فعالیت‌های اجتماعی بیشتر شده است تا جایی که امروز شاهدیم زنان نقش‌انگیزی در عرصه‌های مختلف علمی، آموزشی، درمانی، ورزشی و حتی قضایی دارند. البته باور اینکه زنان در ایران امروز عنصری کلیدی در

جامعه امروز

سیاستگذاری‌ها و برنامه‌ریزی‌های نظام محسوب می‌شوند نه به مذاق غربی‌ها خوش می‌آید و نه بدخواهانی که همواره سعی دارند به جامعه زنان ایران اینگونه القا کنند که انقلاب اسلامی مانع پیشرفت زنان شده است؛ ادعای پوشالی‌ای که وقتی در کنار آمارهای رسمی از سهم زنان در فعالیت‌های مختلف اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و آموزشی کشور قرار می‌گیرد

ماهیتش مشخص می‌شود. زنان که امروز نیمی از جمعیت ایران را تشکیل می‌دهند سهم بسزایی در رشد، آبادانی و اقتدار این کشور دارند. البته این تنها آمار و ارقام نیست که خبر از ارتقای جایگاه اجتماعی زنان بعد از انقلاب می‌دهد. حضور زنان در پست‌های مدیریتی حتی در حد وزارت به خوبی گویای جایگاه ویژه زنان بعد از انقلاب اسلامی ایران است.

نرخ پاسوادی زنان

قبل از انقلاب: ۳۵ درصد

بعد از انقلاب: بیش از ۹۷ درصد

اشتغال

قبل از انقلاب: ۱۳٫۷۷ درصد

بعد از انقلاب: ۱۷ درصد

برخورداری از تحصیلات دانشگاهی

قبل از انقلاب: ۲۹٫۸ درصد

بعد از انقلاب: ۶۰ درصد

زنان در عرصه‌های علمی

۳۳ درصد اعضای هیأت علمی کشور

۴۴ درصد اعضای هیأت علمی دانشگاه‌های علوم پزشکی

۲۴ درصد اعضای جامعه مخترعان ایران

۵۲ درصد دانشجویان کشور

سلامت زنان

افزایش امید به زندگی زنان از ۵۴ سال به ۷۸ سال

کاهش مرگ‌ومیر مادران از هر ۱۰۰ هزار زایمان، ۲۰ مورد

تعداد پزشکان زن متخصص در کشور

پیش از انقلاب: حدود ۱۰ نفر

بعد از انقلاب: ۲۹۰۰۰ نفر

رشته‌های ورزشی بانوان

پیش از انقلاب: ۷ رشته

بعد از انقلاب: ۴۰ رشته

از نظر حقوقی، این مصوبه جدید دولت در خصوص موتور سواری بانوان، چگونه می‌تواند صدور گواهینامه موتور برای بانوان را ممکن کند؟

این تصمیم در سطح مصوبه هیأت وزیران اتخاذ شده است. همانطور که می‌دانید، هیچ مصوبه هیأت وزیرانی نمی‌تواند مغایر با قانون باشد. قانون در این زمینه صراحتاً در تبصره ماده ۲۰ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی تعیین تکلیف کرده و صدور گواهینامه رانندگی موتورسیکلت را صرفاً برای مردان برعهده نیروی انتظامی قرار داده است. بنابراین، این مصوبه هیأت وزیران با قانون موجود تعارض دارد و خلاف آن به تصویب رسیده است. مصوبات هیأت وزیران در ۲ مرجع مورد بررسی و تطبیق قرار می‌گیرند: مرجع اول: هیأت بررسی و تطبیق مصوبات دولت با قوانین (زیر نظر رئیس مجلس شورای اسلامی)، مرجع دوم: دیوان عدالت اداری. تاکنون هیچ‌یک از این دو مرجع درباره این مصوبه خاص اظهار نظر رسمی نکرده‌اند.

باین حال، با توجه به صراحت قانونی موجود در تبصره ماده ۲۰، به نظر می‌رسد احتمالاً این مصوبه در نهایت لغو شود. نکته جالب‌تر اینکه پیش از این، دیوان عدالت اداری در رأیی مرتبط با همین موضوع، صدور گواهینامه موتورسیکلت برای بانوان را مغایر قانون اعلام کرده بود. بنابراین، مصوبه جدید هیأت وزیران، نه تنها با متن قانون، بلکه با رأی قبلی دیوان عدالت اداری نیز تعارض دارد.

اول معیشت، بعد موتورسیکلت

گفت‌وگو با مرتضی خمسه کارشناس حقوقی و دانش‌آموخته دانشگاه امام صادق (ع)

درباره ابلاغ مصوبه صدور گواهینامه موتورسیکلت برای زنان

پس با این اوصاف، مصوبه هیأت وزیران مغایر قانون است و ابطال خواهد شد؟ بله، این مصوبه مغایر قانون است؛ اما مرجع صالح باید در مورد ابطال آن اظهار نظر کند. آنچه مسلم است این است که دیوان عدالت اداری قبلاً به این موضوع ورود کرده و براساس قانون، صدور گواهینامه در این مورد را غیرقانونی دانسته است.

اگر بنا بر صدور این گواهینامه باشد، مسیر اصلاح قانون چیست؟ قاعده کلی حقوقی این است که اصلاح مصوبه برعهده همان مرجع صادر کننده آن است. بنابراین، در خصوص قانون مصوب مجلس شورای اسلامی، صلاحیت اصلاح آن نیز به‌طور طبیعی با خود مجلس است.

کلا استفاده از موتورسیکلت به نفع زنان خواهد شد یا به ضرر آنان؟ موتورسیکلت یکی از نایم‌ترین وسایل نقلیه محسوب می‌شود. براساس آمارهای رسمی فرماندهی انتظامی و گزارش‌های پزشکی قانونی در سال‌های اخیر، بخش قابل توجهی از تصادفات منجر به فوت و جراحت شدید در کشور مربوط به موتورسیکلت‌سواران است. مطالعات جهانی نیز این موضوع را تأیید می‌کند؛ یعنی به‌طور کلی در کشورهای مختلف نرخ مرگ‌ومیر ناشی از حوادث ترافیکی به‌طور قابل توجهی مربوط به این وسیله نقلیه (موتورسیکلت) می‌شود. موتورسواران معمولاً چندین برابر بیشتر از سرنشینان خودرو در معرض خطر مرگ یا آسیب جدی قرار دارند. با توجه به سطح ایمنی فعلی موتورسیکلت‌های موجود در بازار، استفاده بانوان از این وسیله در شرایط کنونی می‌تواند منجر به ایجاد آسیب‌ها و تلفات زیادی برای زنان شود که اصلاً مناسب نیست.

بعد هم عکس یک آگهی را با این مضمون منتشر کرده است: «با سلام، پس از سال‌ها تحقیق راه‌حلی عملی برای ساخت ماشین زمان یافته‌ام. برای ساخت نمونه اولیه نیاز به سرمایه‌گذار دارم. سرمایه لازم حدود

فردی در شبکه ایکس نوشته: «موقعی که اینترنت قطع بود، گشتن در آگهی‌های یکی از پلتفرم‌های معروف اینترنتی داخلی از سرگرمی‌هایم بود و واقعاً چه آگهی‌های عجیبی که ندیدم. این هم نمونه‌اش.» و

درخواست ۱۵ میلیارد برای اختراع ماشین زمان

نغمه‌های خاطره‌انگیز

نگاهی به سرودهایی که در روزهای آغازین پیروزی انقلاب اسلامی خوانده شدند

مختلف مردم نقش تعیین‌کننده‌ای داشتند و در آن مقطع تاریخی به زبان مشترک ایرانیان بدل شدند. بسیاری از این آثار موسیقایی در شرایطی ساخته شدند که استودیوهای رسمی تعطیل شده و هنرمندان با امکانات حداقلی به خلق اثر پرداختند. اما این آثار ماندگار هنوز هم بعد از سال‌ها حال و هوای آن دوران را در حافظه تاریخی ایرانیان زنده می‌کنند.

رابعه تیموری | روزنامه‌نگار | تاریخچه انقلاب اسلامی با سرودها و آهنگ‌های ماندگاری گره خورده که شنیدن آنها یاد و خاطرات روزهای بهمن سال ۱۳۵۷ را تداعی می‌کند. این سرودها که در روزهای منتهی به پیروزی انقلاب اسلامی یا روزهای نخست پس از پیروزی و همزمان با اتفاقات آن روزها ساخته شدند، در ایجاد همبستگی میان گروه‌های

گزارش

بوی گل و سوسن و یاسمن آید

شاید خوانندگی حماسی گروه کر یکی از مهم‌ترین دلایل ماندگار شدن سرود «بوی گل و سوسن و یاسمن آید» باشد اما زمان و چگونگی خلق این اثر موسیقایی در این ماندگاری نقشی قابل توجه داشته است. مرحوم محمدعلی ابرو از آهنگ این سرود را تصمیم مصرعی از شعر حافظ شیرازی پدید آورده که در آن لسان‌العجب می‌گوید: «سمن بویان غبار غم چو بنشینند بنشانند...» این سرود که با عنوان «دیو چو بیرون رود فرشته در آید» در حافظه‌ها ثبت و ضبط شده، مراحل ضبط و تولید خاصی را گذرانده است. مرحوم ابرو نیز درباره این اتفاق در مصاحبه‌ای گفته است: «وقتی امام (ره) در عراق بودند، در حالی که هنوز خبر بازگشت ایشان در مطبوعات کار نشده بود حتی زودتر از اینکه سرودها با نوشتن اخبار در مطبوعات بلند شود، به ما خبر رسید که امام (ره) علاقه‌مند هستند که به وطن برگردند، شما کاری می‌توانید بکنید که این تبعید بشکند و دولت مجبور به حضور ایشان در ایران شود؟ ما برای ضبط این سرود، مخفیانه کار کردیم، به‌طوری که شب‌ها ساعت ۹:۳۰ که حکومت نظامی شروع می‌شد، ما به استودیو می‌رفتیم و ۷:۳۰ صبح بیرون می‌آمدیم. در این مدت همه نوازنده‌ها و خواننده‌ها، پابرهنه وارد استودیو می‌شدند تا جای پای کسی روی زمین نباشد. همچنین هر چند دقیقه یک‌بار، پنجره‌ها را باز می‌کردیم تا هوا جابه‌جا شود. از آنجا که آن استودیو در محله ارمنی‌نشین هابو، این دوستان با ما همکاری زیادی می‌کردند تا در نهایت این سرود ساخته شد.»

بهاران خجسته باد

قطعه «بهاران خجسته باد» با عنوان «هوا دلپذیر شد» شناخته شده که مصرع آغازین این شعر محسوب می‌شود. این قطعه را کرامت‌الله دانشیان از فعالان سیاسی ضد رژیم پهلوی ساخت و در سالروز اعدام او و خسرو گلسترخی برای اولین‌بار پخش شد. «بهاران خجسته باد» براساس شعری از عبدالله بهزادی ساخته شده است. خوانندگان این سرود علی‌فرجی، عبدالله و ابوالفضل قهرمانی، فرهاد مافی، حسن فخار، پدرام اکبری و اسفندیار منفردزاده هستند. این سرود از سال ۵۷ تاکنون از رادیو و تلویزیون کشور پخش می‌شود و در دهه فجر توسط گروه‌های سرود دانش‌آموزی اجرا می‌شود.

خمینی ای امام

سرود «خمینی ای امام» از جمله آثار موسیقایی انگشت‌شماری است که در فهرست میراث فرهنگی ناملموس ملی کشورمان جا گرفته است. این سرود که اولین‌بار در لحظه ورود امام (ره) به ایران در فرودگاه مهرآباد اجرا شد، توانست مجوز ثبت در فهرست آثار ملی میراث ناملموس را بگیرد. حمید سبزواری شاعر این سرود درباره اثر «خمینی ای امام» در مصاحبه‌ای گفته است: «شعر این سرود را من قبل از پیروزی انقلاب سرودم، یعنی وقتی که امام (ره) از نجف به پاریس رفتند. در آن موقع اعلامیه‌های حضرت امام (ره) به ایران می‌آمد و تکثیر می‌شد و سخنرانی‌های ایشان در نور کاست ضبط می‌شد و دست همه می‌چرخید. وقتی این نوارها تکثیر شد، یک طرف این نوارها خالی بود. دوستانم به من گفتند که شعری برای طرف دیگر نوار بگو که من یکی از شعرهایی که سرودم «خمینی ای امام» بود که به همراه سخنرانی‌های امام (ره) تکثیر می‌شد. پیش از انقلاب خیلی‌ها در ماشین‌ها و خانه‌هایشان این سرود را داشتند و گوش می‌کردند.»

مکتب

به لاله در خون خفته

«به لاله در خون خفته، شهید دست از جان شسته قسم به فریاد آخر، به اشک لزلزلان مادر که راه ما باشد آن راه تو، ای شهید...» این ابیات نقطه آغاز سرودی بودند که به نام «لاله در خون خفته» شهرت پیدا کرد. این قطعه موسیقایی که در سال‌های آغاز انقلاب در مدارس توسط دانش‌آموزان اجرا می‌شد، توسط جهانبخش پازوکی سروده و توسط مرحوم مجتبی میرزاده آهنگسازی شده است. میرزاده در مصاحبه‌ای درباره تولید این اثر گفته است: «من در زمان انقلاب حدود ۲۰۰ آهنگ ساختم و تنظیم کردم. آن موقع‌ها در شرایط خاصی کار می‌کردیم. روزی که به سازمان صداوسمافتنیم تا نخستین سرود را ضبط کنیم همه شیشه‌های سازمان شکسته بود. همه چیز از هم پاشیده و همه بالاتکلیف بودند. بسیاری از این آهنگ‌ها در همان شرایط ساخته و اجرا شد. وقتی قرار شد امام (ره) از پاریس به تهران بیایند، سازمان به نام کمیته استقبال از امام خمینی (ره) در تهران تشکیل شده بود. آنها به ما چند سفارش دادند اما گفتند که ساز باشد یا نباشد، خواننده باشد یا نباشد. ما هم با الهام از نوحه‌های مذهبی از سازهای برنجی مثل طبل و زنجیر و سنج استفاده کردیم. اما هنوز نمی‌دانستیم که آیا اجازه استفاده از خواننده را داریم یا نه. به‌خاطر همین از گروه کر استفاده کردیم.»

ایران ایران

«ایران، ایران» نمونه‌ای از آثار هنری دوران انقلاب است که توانسته مفاهیم ملی و میهنی را به شکلی هنرمندانه و تأثیرگذار منتقل کند و به بخشی جدایی‌ناپذیر از هویت فرهنگی مردم کشورمان تبدیل‌شود. فریدون خوشنود که از چهره‌های شناخته‌شده در عرصه موسیقی کشور به شمار می‌آید، این اثر حماسی و به یادماندنی را خلق کرده است. قدرت کلام، سادگی و درعین حال عمق پیام، همراه با اجرای احساسی و پرشور مرحوم رضاروگری، باعث شده سرود «ایران ایران» عاملی برای وحدت و همبستگی سلاقی سیاسی مختلف آن دوره باشد و احساسات ملی‌گرایانه ایرانیان را برانگیزد. سرود «ایران ایران» نخستین قطعه‌ای بود که پس از در اختیار گرفتن مرکز صداوسمیا توسط نیروهای انقلابی از رادیو ملی پخش شد، به صورت مخفیانه در استودیو صبا تهران ضبط شده است.

آمریکا آمریکانگ به نیزنگ تو

موسیقی سرود «آمریکا، آمریکا، ننگ به نیزنگ تو» به سفارش مرحوم سیداحمد خمینی توسط احمدعلی راغب ساخته شده است. راغب از آهنگسازان فعال در حوزه موسیقی انقلابی و دفاع مقدس بود و آثار متعددی در این زمینه خلق کرده است. او توانست با تنظیم حماسی و پرشور خود، به کلام سرود جان ببخشد. اجرای قدرتمند و احساسی این سرود برعهده اسفندیار قرباغی بوده است. صدای خاص قرباغی، توانست پیام سرود را به بهترین شکل به گوش مخاطبان برساند و آن را به یکی از نمادهای موسیقی انقلابی تبدیل کند. این سرود به سرعت میان مردم محبوب شد و در راهپیمایی‌ها، تظاهرات و مراسم انقلابی به‌طور گسترده‌ای اجرا می‌شد. استفاده راغب از سازهای کوبه‌ای و فضا سازی‌های مناسب برای ایجاد حس حماسی و انقلابی در این اثر باعث شده کلام و محتوای ساده و روان سرود به راحتی در حافظه شنونده باقی بماند. خلق این اثر در ۴۸ ساعت، اتفاق و رکوردی قابل توجه در زمینه تولید آثار موسیقایی اول انقلاب محسوب می‌شود.